

Õ I E N D

Haapsalu

26.03.2014

I Sissejuhatav osa

1. Järelevalve läbiviimise koht ja alus: Kullamaa Keskkool, Lääne maavanema korraldus 16.09. 2013 nr 163 „Temaatilise riikliku järelevalve läbiviimine Lääne maakonna õppeasutustes 2013/2014. õppeaastal“ ja haridus- ja teadusministri 30.04.2013. a määrus nr 11 „Riikliku järelevalve prioriteedid, temaatilise riikliku järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2013/2014. õppeaastal“.

2. Riikliku järelevalve teostamise eesmärgiks oli välja selgitada hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine ja EHISes kajastatud andmete vastavus tegelikule olukorrale; pedagoogide täienduskoolituse korraldamine ja EHISes kajastatud andmete õigsus.

Järelevalve läbiviimise aeg: 17. – 21. 02. 2014

Läbiviija: Mare Tereping, Lääne Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna nõunik

3. Järelevalve läbiviimisel kasutatud meetodika: kogutud informatsiooni analüüsimine, sh Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi *EHIS*) kajastuvate andmete analüüsimine ja kontrollimine; õppeasutuse dokumentatsiooniga tutvumine ja selle sisu analüüsimine; vestlused direktori, õpetajate, sh eripedagoogiga; tutvumine õppeasutuse õppe- ja kasvukeskkonnaga.

4. Lühülevaade õppeasutusest:

- 4.1 õppeasutuse omandivorm ja aadress: munitsipaalkool, 90701, Kullamaa vald, Lääne maakond
- 4.2 õppeasutuse liik/tegutsemise vorm: gümnaasium
- 4.3 õppeasutuse pidaja: Kullamaa Vallavalitsus
- 4.4 õppekeel: eesti
- 4.5 õpilaste üldarv: EHISe 17. veebruari 2014 seisuga 143 õpilast
- 4.6 pedagoogide üldarv: 26

II Olukorra kirjeldus ja analüüs

Kullamaa Keskkool on alates 2000. aastast valla ainus kool. Ligi 40% õpilastest käib Kullamaa koolis ümberkaudsetest valdadest. Õpilaste arvu vähenemine viimastel aastatel on toonud kaasa kaalumisi gümnaasiumiosa likvideerimise või Lihula gümnaasiumiga liitmise osas, kuid täna ollakse iseseisev keskkool, kus gümnaasiumiastme kolmes klassis õpib 34 õpilast. Lisaks on avatud 11. klass 6-e õpilasega mittestatsionaarses õppevormis. Tegutsevad hoolekogu ja õpilasesindus.

Nagu paljudes Eesti maapiirkondades, on ka Kullamaa valla 14-s külas ühismajandite likvideerimise järgselt sotsiaalmajanduslik olukord keeruline; on poolikud pered, töötus ja sotsiaalne abituse. Selliste perede hulgas on palju neid, kes ei suuda oma laste haridusteed ei moraalselt ega majanduslikult toetada. Sellest tingituna jäävad mitmed akadeemiliselt vähem võimekad või vähese motivatsiooniga õpilased pärast põhikooli lõpetamist jätkama õpinguid kodukeskkoolis, selle asemel, et asuda ametit õppima kutseõppeasutuses. Sellest tingituna on gümnaasiumiklassides täna 14 õpilast, kes maadlevad puudulike hinnetega vähemalt kahes õppeaines.

Kullamaa Keskkooli 26 pedagoogist kahe kvalifikatsioon ei vasta nõuetele. Kunsti, käsitöö ja kodunduse õpetajal on üldkeskharidus. Ta on omandamas erialast kõrgharidust ja on läbinud 1998.a ka Tallinna Ülikoolis kutseta õpetaja eelkoolituse mahus 160 tundi. Õpetaja kutsepädevust toetavatel täienduskoolitustel on ta osalenud samast ajast mahus 71 tundi, viimane neist 2003. aastal. Õpetaja on võetud tööle töölepinguga ajavahemikuks 02.09.2013-04.06.2014.

Töö- ja tehnoloogiaõpetuse õpetajal, kes töötab koolis alates 1997.aastast, on samuti üldkeskharidus. 1999. aastal on ta läbinud Tallinna Ülikoolis täienduskoolitusena kehalise kasvatuse lisaeriala õppekava mahus 640 tundi ja 24-tunnise didaktikaalase täienduskoolituse. III kooliastmes annavad nelja tundi eesti keelt, viite tundi bioloogiat ja kahte tundi kunstiõpetust neli õpetajat, kelle kvalifikatsioon ei vasta antud õppeaine osas nõuetele.

Õpilase arengu toetamine

1. Hariduslike erivajadustega õpilase (HEV) õppe korraldamine ja andmete õigsus Eesti Hariduse Infosüsteemis

1.1. HEV õpilase õppe korralduse põhimõtted kooli õppekavas ja tugimeetmete rakendamine.

Tabel 1. HEV õppe korraldus

Kehtestatud kooli õppekavas (jah/ei)	Kooli õppenõukogu arvamus (jah/ei)	Kooli hoolekogu arvamus (jah/ei)	Kooli õpilasesinduse arvamus (jah/ei)	Õppekava avalikustamine veebis (jah/ei)	Koordineerija määramine (dir kk nr, kuupäev)
Jah	Jah	Ei	Ei	Jah	Kk 18.09.2013 nr 3-1/7

Kooli õppekavas on HEV õppe korraldus kirjas kopeerituna Põhikooli riiklikust õppekavast ja Gümnaasiumi riiklikust õppekavast; pole lahti kirjutatud, milliste põhimõtete järgi seda koolis rakendatakse ja kuidas toimub HEV õpilaste arengu hindamine. Kooli veebilehel pealkirja Tugiõpe alt saab lugeja teada, et koolis töötab tugisüsteemide võrgustik, kirjeldatakse tugispetsialistide tegevusi, antakse nende tööajad ja kontaktid ning julgustatakse vajadusel tugispetsialistide poole pöörduma. Käesoleva õppeaasta alguseks valmis koolil juhendmaterjal „Õpiabi korraldus Kullamaa keskkoolis“. Juhendmaterjal ja I poolaasta HEV õpilaste nimekiri on kinnitatud õppenõukogu otsusega 30.septembril 2013 nr 1-6/1. Nimetatud juhendmaterjal on protokollis lisa. Selles sätestatakse, kuidas toimub erivajaduse märkamise; kes täidab õpilase individuaalse arengu kaarti ja kus seda säilitatakse; mis on kõneravi ja millisel juhul laps logopeedi juurde suunatakse; kuidas toimub õpilase määramine õpiabirühma ja millised on vajalikud dokumendid õpiabi rakendamiseks; millisel juhul rakendatakse individuaalset õppekava, kes osalevad selle koostamisel; mis juhul suunatakse õpilane nõustamiskomisjoni ja millised dokumendid tuleb täita; kuidas tehakse kokkuvõtteid õpiabi tõhususest ja teavitatakse lapsevanemat; kuidas toimub õpilase suunamine eriarstile. Nimetatud on ka, kuidas suunatakse laps koduõppele ja millist tööd tehakse andekate õpilastega. Direktor on määranud HEV õpilaste õppe koordineerijaks ja individuaalse arengu kaartide täitmise eest vastutajaks sotsiaalpedagoogi. Koolis töötab pikapäevarühm. Kui eelpool nimetatud õpiabi korralduses on kirjas, et õpiabi osutatakse ka pikapäevarühmas, siis tegelikkuses on pikapäevarühma õpetaja ülesanne pigem järelevalve õpilaste üle, kes on bussi ootamise tõttu kauem koolis. Vajadusel abistab pikapäevarühma õpetaja õpilasi kodutööde tegemisel. Kõigil õpilastel, kes seda soovivad, on võimalik täiendavat õppimise alast tuge saada aineõpetajate konsultatsioonitundides.

Õpilasi on koolis mitmest vallast ja probleemide tekkimisel tehakse koostööd kõigi valdade sotsiaaltöötajatega, korraldatakse ümarlaud, kus arutatakse vajalikku ja kuhu vajadusel kutsutakse ka lapsevanemad.

Kooli õppenõukogu protokollide põhjal on koosolekutel arutatud järgmisi hariduslike erivajadustega õpilaste õppimist toetavaid teemasid: Kohustusliku konsultatsioonitundides osalemise määramine õpilastele, kes vabatahtlikult ei taha neis osaleda; õpiabi ja logopeedilise abi määramine, neis osalevate õpilaste nimekirjade kinnitamine; individuaalsete õppekavade määramine üksikutes õppeainetes ja/või määramise otsuse tühistamine. Kooli käesoleva õppeaasta üldtööplaanis on kirjas HEV õppe koosolekute ja/või õppenõukogu koosolekute läbiviimise ajad ning näidatud õppeaastat läbiv töö andekate õpilastega ja koostöö tugisüsteemide vahel. Andekate õpilastega töötatakse olümpiaadideks valmistumisel. Eriandekuse toetamiseks koostati IÕK viimati kaks aastat tagasi ühes aines.

Koolil on regulaarselt koos käiv hoolekogu. HEV õpet puudutavaid teemasid pole arutatud ega otsuseid vastu võetud.

Tabel 2. Rakendatavad tugimeetmed HEV õpilase arengu toetamiseks

Tugimeetmed	Haridusliku erivajadusega õpilaste arv		Individaalse arengu jälgimise kaart
	EHIS	Dok (nimekiri kinnitatud ÕN otsusega)	Õpilaste arv
Õpiabirühm põhiharidust omandavatele õpilastele eripedagoogilise abi osutamiseks	0	0	0
Õpiabirühm/individuaalne õpe põhiharidust omandavatele õpilastele logopeedilise abi osutamiseks	12	11	8
Õpe HEV õpilaste klassis	0	0	0
Individaalne õppekava	11	9	11
LÕKi õpilased tavaklassis	2	2	2
Õpiabi tunnid ajutise õpiraskusega õpilasele	15	14	15
Kokku	40*	36*	36*

*Koolis on 25 HEV õpilast; kuna mõnele neist on üheaegselt rakendatud nii logopeedilist abi kui õpiabi, on real „Kokku“ summa suurem.

Iga õppeaasta alguses otsustab logopeed-eripedagoog varem logopeedilist või õpiabi saanud õpilaste osas, kes vajab jätkuvat tuge, kes mitte, või milliseid muudatusi õpiabis teha. I klassi tulevate õpilastega on logopeed töötanud juba lasteaias; kui laps tuleb kooli kodunt, tegeleb logopeed temaga, selgitamaks võimalik logopeedilise või õpiabi vajadus. II klassi kõigile õpilastele tehakse diagnoosetteütus. Tugispetsialisti abi vajav õpilane jõuab esmakordselt logopeedi juurde enamasti aineõpetaja ettepanekul.

Taotlused, milles on kirjas, mis on HEV meetme rakendamise alus, on koolis olemas. Need on kinnitatud lapsevanema ja HEV koordineerija allkirjaga.

Tabelis 2 on dokumentide lahtris andmed 2013/2014. õppaasta II poolaastaks kinnitatud HEV õpilaste kohta. 17.veebruari 2014 seisuga on EHISe andmetel Kullamaa koolis 25 haridusliku erivajadusega õpilast. Neist 9 on logopeedi hinnangul ajutise õpiraskusega, 7-l õpilasel on kirjutamis-, lugemis- või arvutamiskeskus ning lisaks on veel 8 õpilast, kelle kohta on märgitud EHISes nii ajutine õpiraskus kui kirjutamis-, lugemis- või arvutamiskeskus.

Ajutist õpiraskust pole logopeed enda sõnul diagnoosinud ja seetõttu pole selge, miks see on EHISesse märgitud.

Kahele õpilasele on soovitatud maavalitsuse nõustamiskomisjoni otsusega 06.06.2012 nr 11-2/45 lihtsustatud õppekava, mõlemal on diagnoositud kerge intellektipuue. Lihtsustatud õppekava paberkandjal või elektrooniliselt kummagi õpilase jaoks koostatud ei ole, õpetajad on teinud märkmed oma töökavadesse. Mõlemad õpilased käivad õpiabi tundides. Järelevalve käigus vaadeldud tunnis ei rakendatud eripedagoogilist õppemetoodikat ega kasutatud lihtsustatud õppeks mõeldud õppematerjale. Küsitlemisel selgus, et koolil puuduvad LÕK õppeks vajalikud materjalid. Need on nüüd tellitud.

11-ne õpilase osas on EHISes märgitud, et rakendatakse individuaalset õppekava. Viimast pole ei paberkandjal ega elektrooniliselt vormistatud. Õpetajad on kokku leppinud, kellel õpilastest võimaldatakse kasutada täiendavalt või pikemaajaliselt õppematerjale ja kuidas hinnatakse. Logopeed ja õpiabi õpetaja võtavad oma tundide läbiviimisel aluseks õpetajate töökavad.

Kuna logopeed töötab majas ühel päeval nädalas, pole võimalik korraldada nii, et logopeedi tund toimuks paralleelselt ainetunniga.

Individaalse arengu kaardid olid avatud 25-st HEV õpilasest 17-le, järelevalve käigus seati sisse ka puuduvad 8 arengukaarti. Nende täitmise eest vastutab HEV koordineerija, sotsiaalpedagoog. Märkmeid teevad kaartidele nii klassiõpetajad/aieõpetajad kui logopeed.

4 ajutise õpiraskusega õpilast (8.-9.kl) ei käi õpiabi tundides, neile rakendatakse EHISe andmetel individuaalset õppekava ning on ÕN otsusega määratud kohustuslik ainekonsultatsioonides osalemine. Sellest nõudest kinni pidamist jälgib klassijuhataja. Mõnesid selline kohustuslik õppimise viis toetab, mõned õpilased on pingutamisest loobunud. Need ja mitmed teised vähese õpimotivatsiooniga õpilased vajaksid psühholoogilist nõustamist, mida Kullamaal koha peal ei ole võimalik pakkuda.

Logopeed töötab HEV õpilaste nimekirjas olevate õpilasega ühel päeval nädalas. Õpilaste edenemine oleks logopeedi ja õpetajate hinnangul paremini tagatud, kui see toimuks kahel korral nädalas. Korraga on tunnis ühe ja sama klassi õpilased. Logopeed planeerib tunnid lähtuvalt sellest, mis on konkreetse

lapse õpiabi vajadus ja sellest, milline raskus konkreetses õppeaines või konkreetse teema käsitlemisel on tekkinud. Arvestuslike kontrolltööde eel toimub logopeedi tundides ka nendeks valmistumine. Õpiabirühma õpetaja kasutab oma tööks aineõpetajate tööplaane. Toimunud õpiabi tundide kohta teeb ta sissekande õpiabi päevikusse, märkides üles tunni toimumise aja ja tunni teema. Päevik ei sisalda tunni eesmärke, kokkuvõtteid ega märkmeid lapse arenguaspektide kohta. Igapäevane tunnitegevus kujuneb seeläbi, et hommikul küsib õpiabi õpetaja aineõpetajalt, mida ülejäänud klass tunnis teeb ning teeb sedasama õpilastega õpiabi tunnis. Vaadeldud 6.klassi kirjanduse õpiabi tunnis, milles osales ka üks LÕK –õpilane, kus eesmärk oli funktsionaalse lugemisoskuse arendamine, ei erinenud kasutatud meetodid millegi poolest tavatunni meetoditest, ei toetatud tänapäevase õpikäsituse rakendamist.

Hinnang HEV õpilaste toetuse piisavusele Kullamaa keskkooli aine- ja klassiõpetajate intervjuerimise põhjal on järgmine: logopeediline abi ja õpiabi tunnid aitavad saada õpilastel enam tähelepanu, kui nad seda tavatunnis saavad. Kõikide laste puhul on märgata edenemist, kindlasti aitavad logopeedilised ja õpiabi tunnid sellele kaasa. Õpiabi tundides peaksid käima ka III kooliastme õpilased. Logopeed võiks töötada majas kindlasti vähemalt kahel päeval nädalas. Tugispetsialistide ja õpetajate omavaheline võrgustikutöö täna veel ei toimi.

HEV õpilase tugiteenuste kohta käivad andmed on kantud EHISesse, võrreldes kooli paberdokumentatsiooniga ilmnes erinevusi.

1.2. Tugispetsialistide koosseis ja ettevalmistus

Tabel 3. Tugispetsialistide ja tugimeetmeid rakendavate pedagoogide ametikohad ja osalemine täienduskoolitustel

Ametikoha nimetus	Kehtestatud ametikohtade arv	Täidetud ametikohtade arv	Ametikohal töötavate pedagoogide arv	Pedagoogid eriped kursusel viimase viie aasta jooksul
				EHIS
Logopeed	0,25	0,32	1	0
Koolipsühholoog	0	0	0	0
Õpilaskodu kasvataja	0	0	0	0
Õpiabi õpetaja	0	0,5	1	0
Sotsiaalpedagoog, kes täidab ka HEV koordineerija ülesandeid	0,5	0,5	1	0
HEV õpilaste klassi õpetaja	0	0	0	0
Kokku	0,75	1,32	3	0

Koolitöötajate koosseis on kinnitatud Kullamaa Vallavalitsuse määrusega 25.01.2011 nr 19. Õpiabi õpetaja ametikoha suurust pole selles eraldi välja toodud, see on õpetajate ametikoha suuruse sees.

Logopeed töötab Kullamaa Keskkoolis alates 2006. aastast ametikoha suurusega 0,32. Ametijuhendit koostatud ei ole. Logopeedi kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide, sh täienduskoolituse tõendite koopiad on paberikandjal koolis olemas. Logopeed on lõpetanud Tartu Ülikoolis 1981. aastal defektoloogia eriala, seega vastab tema kvalifikatsioon nõuetele. HEV spetsiifikat puudutaval täienduskoolitusel on logopeed EHISe andmetel osalenud viimase viie aasta jooksul 3 tundi, täienduskoolituse tõendi koopiat paberil selle kohta koolis ei olnud.

Õpiabirühma õpetaja, erialalt klassiõpetaja, ei ole viimase viie aasta jooksul läbinud HEV spetsiifikaga seotud täienduskoolitusi, kuid on osalenud aastatel 1997-2007 mahus 752 tundi täienduskoolitustel, mis toetavad õpiabirühma õpetaja kompetentside kujunemist, sh parandusõppe õpetaja 160-tunnisel koolitusel ja eripedagoogika 440-tunnisel koolitusel Tallinna Ülikoolis. Õpiabirühmaga töötab ta neljal päeval nädalas koormusega 0,5. Õpiabi õpetaja ametijuhendit koostatud ei ole.

Sotsiaalpedagoog asus pärast ülikooli lõpetamist Kullamaa keskkooli tööle ametikoha suurusega 0,5 vähem kui aasta tagasi ja pole veel täienduskoolitustel osalenud. Sotsiaalpedagoogi tööülesanded on kirjeldatud tegevustena ametijuhendis. Et HEV õppe võrgustikutöö eestvedaja olla, puudub noorel sotsiaalpedagoogil kompetents juhendamaks õpetajaid haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ja tegemaks ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks ning õpilaste arengut toetavate meetmete rakendamiseks, samuti napib kogemust ja aega; kohapealseid vajadusi arvestades peaks tema ametikoha suurus olema 1,0.

HEV võrgustikku peaks kuuluma ka psühholoog. Praegu saab soovitada lapsevanemal pöörduda nõustamiskeskuste psühholoogide poole suuremates keskustes, Haapsalus, Tallinnas, Pärnus, Raplas või mujal, seal käimine aga on kaugel vahemaa tõttu lapsevanemale ja/või lapsele tülikas.

1.3. Õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad erisused.

Tabel 4. Õppekeelest erineva emakeelega õpilastele kohaldatavad erisused

Tugiteenused	Erineva emakeelega õpilaste arv
	EHIS
Individuaalne õppekava	0
Eesti keel teise keelena	0
B-võõrkeele õppes loobumine	0
Emakeele ja kultuuriõpe	0
Koolipsühholoogiline abi	0
Logopeediline abi	0
Kokku	0

Õppekeelest erineva emakeelega õpilasi koolis ei ole.

2. Pedagoogide täienduskoolituse korraldamine

2.1. Pedagoogide täienduskoolituse võimaldamisel lähtumine kooli õppekavas, arengukavas, üldtööplaanis, sisehindamisel määratletud põhisuundadest ja –valdkondadest ning riiklikest prioriteetidest.

Kooli personali täienduskoolituse plaan on üldtööplaani lisa. See koostatakse õppeaastaks. Plaani kujunemist mõjutavad õpetajate enda soovid ja riiklike õppekavade muudatustest tingitud vajadused. Arvestatakse arengukavas kirjas olevaid eesmärke. Sisehindamise viimane kokkuvõte on tehtud 2010.aastal ja selles märgitakse, et täienduskoolituste korraldamisel on põhimõtteks tuua koolitused kooli kohapeale ja võimaldada seda niiviisi võimalikult suurele õpetajate grupile. Koolitusvajadused selguvad õpetajate tagasiside ankeetide põhjal ja lähtuvad üldtööplaani eesmärkidest. Aastaks valitakse koolile üks moto, mis osutab kooli arenguvajadustele ja millega on seotud ka koolitused.

Viimase kolme aasta jooksul on üks õpetaja osalenud HEV spetsiifika alasel täienduskoolitusel mahus 5 tundi, üks õpetaja mahus 6 tundi ja üks õpetaja mahus 320 tundi. 8 õpetajat on osalenud täienduskoolitusel „Hindamine ja õpilase areng“ mahus 6 tundi.

Kooli arengukava sätestab, et 2013/2014. õppeaastal on eesmärgiks viia läbi täienduskoolitusi, toetamaks/arendamaks järgmisi valdkondi: HEV õpilaste õppetöö täiustamine, õpetajate ainealaste teadmiste täiendamine uuest õppekavast lähtudes, meeskonnatöö. Konkreetse koolitusena on plaanis märgitud ühe õpetaja geograafiaõpetajaks ümberõpe Tartu Ülikoolis. Koolitusplaanis on märgitud veel, et ainealased koolitused toimuvad vastavalt vajadustele ja võimalustele, et toimub sisekoolitus õpetajate meeskonnale ja sisekoolitused, kus täienduskoolitustel käinud õpetajad jagavad infot kolleegidele, õpetajate osalemine maakondlike aineseksioonide töös.

2.2. Pedagoogide täienduskoolituse tulemuslikkuse analüüsimine, täienduskoolituse rahastamise allikad ning andmete õigsus EHISes

Kullamaa Keskkoolis puudub kord täienduskoolituste tulemuslikkuse analüüsimiseks. Iganädalases infotunnis annab koolitusel käinud õpetaja kolleegidele ülevaate sellest, mida koolitusel õppis, koges. On otsustatud, et kui kõiki õpetajaid puudutavat infot on rohkem, siis võetakse koolituskogemuse jagamiseks pikem aeg koolivaheajal, et infot edastada. Viimase 320-tunnise HEV-spetsiifikat puudutava koolituse põhjalikumalt jagamist õpetajate sõnul pole toimunud. Kas ja kui tõhus on õpetajate täienduskoolitustel osalemine olnud, selle kohta annab direktori sõnul tagasisidet lapsevanemate ja õpilaste hulgas läbi viidud rahuloluküsitlus, mida korraldatakse sisehindamise käigus iga kolme aasta tagant. Kui õpetajal pole vajalikke kompetentse, tuleb see rahulolu-uuringust välja.

Tabel 5. Täienduskoolituses osalemine

	Läbitud tundide arv kokku	Juhid			Õpetajad			Tugispetsialistid			Muu personal	
		EHIS	Dok	%	EHIS	Dok	%	EHIS	Dok	%	Dok	%
2010/2011 Eestis	1595	100	100	6%	1231	1425	89%	49	52	3%	18	1%
2010/2011 rahvusvahel koolitustel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011/2012 Eestis	633	6	0	0	620	519	82%	240	114	18%	0	0
2011/2012 rahvusvahel koolitustel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012/2013 Eestis	826	24	15	2%	882	789	95%	25	22	3%	0	0
2010/2011 rahvusvahel koolitustel	48	0	0	0	48	48	100%	0	0	0	0	0
Kokku	3102	130	115	4%	2781	2781	89%	314	188	6%	18	1%

Õpetajate ja juhtkonna poolt läbitud täienduskoolituste tundide arv kolme aasta lõikes on suurim 2010/2011. õppeaastal, mil kaheksa õpetajat ja juhtkond läbisid 78-tunnise koolituse, saamaks kogemust kahe kooli ühisõppekava koostamisel. Õpetajate poolt läbitud täienduskoolituste arv kolme aasta lõikes moodustab kogu koolitustundide arvust 89%.

Pedagoogide täienduskoolituste tunnistuste/tõendite võrdlemisel EHISse andmetega ilmnis erinevusi. Mõnel juhul puudusid EHISesse kantud koolituse kohta tõendid paber kandjal, mõnel juhul oli õpetaja täienduskoolituse kaustas tõend olemas, kuid andmeid polnud EHISesse kantud.

Tabel 6. Täienduskoolituse finantseerimine

Täienduskoolituse finantseerimine 01.01.2012-31.12.2012	Summa eurodes	Protsent täienduskoolituskulust
Riigi poolt eraldatud vahendid	3496,65	97,2
Pidaja poolt eraldatud vahendid	100,00	2,8
Projektidest ja muudest allikatest finantseeritud täienduskoolituskulu	0	0
Koolituskulud kokku	3596,65	100

Riigi poolt 2012.a täienduskoolitusteks eraldatud vahendid on kasutatud sihtotstarbeliselt. Eelarveaastal kulutatud täienduskoolitusrahadest 2,8 % on eraldatud kooli pidaja poolt.

III Teematilise riikliku järelevalve prioriteedist lähtuv kokkuvõte

1. HEV õpilaste õppe korralduse põhimõtted ja hindamine Kullamaa keskkoolis ei ole kooli õppekavas lahti kirjutatud, kuid käesoleval õppeaastal valmis juhendmaterjal „Õpiabi korraldus Kullamaa keskkoolis“, mille põhjal kavatsetakse teha täiendused õppekavasse. Hariduslike erivajadustega õpilaste andmed EHISes ja paberdokumentatsioonis (sh õppenõukogu protokollid) ei lange kahe õpilase osas kokku. HEV õppe koordineerijaks koolis on sotsiaalpedagoog, kelle ülesanded on määratletud ametijuhendiga. Koordineerimine seisneb dokumentatsiooni koostamises ja täitmises, koostöö tegemises kooli teiste õpetajatega, tugispetsialistidega ja lapsevanematega. Kui Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus sätestab, et

HEV õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks ning õpilaste arengut toetavate meetmete rakendamiseks, siis seda kompetentsi noorel sotsiaalpedagoogil pole. HEV koordineerija vähese kogemuse ja toetuse, aga ka õpetajate omavahelise vähese koostöö tõttu HEV võrgustikutöö täna veel ei toimi. Õpilaste individuaalse arengu kaardid on kõigi HEV õpilaste kohta olemas; need asuvad HEV koordineerija käes, ning nende täitmise eest vastutavad HEV õpilaste klassijuhatajad/klassiõpetajad, logopeed ja HEV koordinaator. Koolis õpib tavaklassides kaks LÕK õpilast, kelle õpe eripedagoogiliste meetodite ja õppevahenditega pole tagatud, samuti puuduvad lihtsustatud õppeks kohandatud õppekavad. Üheksale õpilasele on määratud individuaalne õppekava matemaatikas, individuaalset õppekava elektrooniliselt või paber kandjal koostatud ei ole, õpetajad on teinud märkmed hindamise ja õppematerjalide kasutamise kohta oma töökavadesse. Õpiabirühma tundides kasutatavad õppemeetodid toetavad HEV-õpilasi vähesel määral.

2. Kullamaa Keskkoolis töötavad tugispetsialistidena logopeed, õpiabirühma õpetaja ja sotsiaalpedagoog. Logopeed töötab Kullamaa Keskkoolis alates 2006. aastast ametikoha suurusega 0,32. Ametijuhendit koostatud ei ole. Logopeedi kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide, sh täienduskoolituse tõendite koopiad on paber kandjal koolis olemas. Logopeedi kvalifikatsioon vastab nõuetele. HEV spetsiifikat puudutaval täienduskoolitusel on logopeed EHISe andmetel osalenud viimase viie aasta jooksul 3 tundi, täienduskoolituse tõendi koopiat paberil selle kohta koolis ei olnud.

Õpiabirühma õpetaja, erialalt klassiõpetaja, ei ole viimase viie aasta jooksul läbinud HEV spetsiifikaga seotud täienduskoolitusi, kuid on osalenud aastatel 1997-2007 mahus 752 tundi täienduskoolitustel, mis toetavad erivajadustega õpilaste õpetaja kompetentside kujunemist. Kuna õpikäsitus on muutunud ja õppemeetodid uuenenud, tuleks õpiabirühma õpetajal osaleda kindlasti tänapäevase HEV-õppe täienduskoolitustel.

Sotsiaalpedagoog asus tööle ametikoha suurusega 0,5 vähem kui aasta tagasi ja pole veel täienduskoolitustel osalenud. Kvalifikatsioon vastab nõuetele. Sotsiaalpedagoogi tööülesanded on kirjeldatud tegevustena ametijuhendis.

EHISes kajastatud andmed tugispetsialistide kvalifikatsioonide ja ametikoha suuruste kohta on õiged.

3. Pedagoogide täienduskoolituse plaani koostamisel on lähtunud kolmeks aastaks koostatud arengukavast. Koolitusvajadused selguvad ka õpetajate tagasiside ankeetide põhjal ja lähtuvad üldtööplaani eesmärkidest. Viimase kolme aasta jooksul on 320-tunnise HEV spetsiifikat puudutava täienduskoolituse läbinud üks klassiõpetaja.

4. Kullamaa Keskkoolis puudub kord täienduskoolituse tulemuslikkuse analüüsimiseks, analüüsimeetodeid ei kasutata. Riigi poolt täienduskoolitusteks 2012.a eraldatud vahendid on kasutatud sihtotstarbeliselt. Samal eelarveaastal kulutatud täienduskoolitusrahadest 2,8% on eraldatud kooli pidaja poolt. Pedagoogide täienduskoolituste tunnistuste/tõendite võrdlemisel EHISse andmetega ilmnis erinevusi. Mõnel juhul puudusid EHISesse kantud koolituse kohta tõendid paber kandjal, mõnel juhul oli õpetaja täienduskoolituse kaustas tõend olemas, kuid andmeid polnud EHISesse kantud.

IV Ettepanekud kooli direktorile.

1. Luua koolis HEVõppe meeskond, tagamaks HEV koordineerimise alane pädevus ja tagamaks järjepidev HEV-õppe võrgustikutöö.
2. Koostada ja rakendada tööle kord õpetajate täienduskoolitustel osalemise tulemuslikkuse analüüsimiseks.
3. Võimaldada tugispetsialistidele ja pedagoogidele HEV spetsiifika alaseid täienduskoolitusi.
4. Koostöös kooli pidajaga kaaluda võimalusi ja vajadusi LÕK õpilaste õpetamiseks Kullamaa koolis või suunamist teise õppeasutusse, kus nende arengut toetav eripedagoogiline õpe oleks piisaval määral tagatud.

V Ettepanekud kooli pidajale

1. Luua võimalused psühholoogi ja eripedagoogi teenuse rakendamiseks.
2. Koostöös kooli juhtkonnaga kaaluda, tuginedes Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 49 lõige (3) sätestatule, võimalusi ja vajadusi LÕK õpilaste õpetamiseks Kullamaa koolis või võimaldada õpe õppeasutuses, kus nende arengut toetav eripedagoogiline tugi oleks piisaval määral tagatud.

VI Ettekirjutused kooli direktorile

1. Sätestada hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamise põhimõtted kooli õppekavas.
Õiguslik alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus § 47 (2)
2. Tagada EHISes HEV õpet ja õpetajate täienduskoolituse puudutavate andmete õigsus.
Õiguslik alus: Vabariigi Valitsuse määrus 05.08.2004 nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 26 (2) 41).
3. Koostada õpilastele, kellele nõustamiskomisjoni otsusega on määratud õpe lihtsustatud õppekava (LÕK) järgi, vastav õppekava ning tagada sellele tuginedes vajalik eripedagoogiline ja/või logopeediline abi.
Õiguslik alus: Haridus- ja teadusministri määrus 23.12.2010 nr 76 „HEV õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord“ § 11, § 18.
4. Koostada individuaalsed õppekavad (IÕK) elektrooniliselt või paber kandjal õpilastele, kellele IÕK on õppenõukogu otsusega määratud, näidates ära, milliseid muudatusi tehakse õppeajas, õppesisus või –õppeprotsessis.
Õiguslik alus: Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus § 18 (1)
5. Tagada õpetajate kvalifikatsiooni vastavus nõuetele.
Õiguslik alus: Haridusministri 29. augusti 2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“

Täitmise tähtaeg: 1.09.2014

VI Riikliku järelevalve teostaja:

Mare Tereping

Lääne Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna nõunik